# EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2020/559,

## annettu 23 päivänä huhtikuuta 2020,

## asetuksen (EU) N:o 223/2014 muuttamisesta covid-19:n puhkeamisen johdosta toteutettavien erityistoimenpiteiden osalta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ovat kuulleet Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([1]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 223/2014 ([2]) vahvistetaan säännöt, joita sovelletaan vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastoon, jäljempänä 'rahasto'.

(2) Covid-19:n puhkeaminen on vaikuttanut jäsenvaltioihin ennennäkemättömällä tavalla. Kriisi aiheuttaa suurempia riskejä heikoimmassa asemassa oleville, kuten vähävaraisimmille, ja vaarantaa vähävaraisimmille suunnatun rahastosta myönnettävän tuen toimittamisen.

(3) Jotta vähävaraisimpiin kohdistuviin kriisin vaikutuksiin voitaisiin reagoida välittömästi, kriisinhallintavalmiuksia covid-19:n puhkeamisen yhteydessä parantaviin toimiin liittyvien menojen olisi oltava tukikelpoisia 1 päivästä helmikuuta 2020.

(4) Jotta voidaan keventää covid-19:n puhkeamisesta julkisille talousarvioille aiheutuvaa taakkaa, jäsenvaltioille olisi poikkeuksellisesti annettava mahdollisuus pyytää 100 prosentin osarahoitusosuutta, jota sovelletaan tilivuoteen 2020–2021 talousarviomäärärahojen mukaisesti ja käytettävissä olevien varojen rajoissa. Arvioituaan kyseisen poikkeuksellisen osarahoitusosuuden soveltamista komissio voi ehdottaa sen soveltamisen pidentämistä.

(5) Sen varmistamiseksi, että vähävaraisimmat voivat edelleen saada rahastosta apua turvallisessa ympäristössä, on tarpeen säätää riittävästä joustosta, jotta jäsenvaltiot voivat mukauttaa tukijärjestelmiään nykyiseen tilanteeseen kumppaniorganisaatioiden kuulemisen perusteella, mukaan lukien sallimalla vaihtoehtoiset toimitusjärjestelmät, kuten sähköisessä tai muussa muodossa olevat arvosetelit tai kortit, ja antaa jäsenvaltioiden muuttaa tiettyjä toimenpideohjelman osia ilman komission päätöksen tekemistä. Jotta voidaan varmistaa turvallinen apu heikoimmassa asemassa oleville henkilöille, olisi myös oltava mahdollista tarjota kumppaniorganisaatioille tarvittavat henkilönsuojaimet ja suojatarvikkeet käyttämättä siihen teknisen avun määrärahoja.

(6) On aiheellista vahvistaa erityissäännöt tuensaajille aiheutuvien tukikelpoisten kustannusten määrittämiseksi silloin, kun toimet viivästyvät, keskeytyvät tai niitä ei toteuteta kokonaisuudessaan covid-19:n puhkeamisen johdosta.

(7) Jotta jäsenvaltiot voivat keskittyä toteuttamaan toimia covid-19:n puhkeamisen johdosta ja jotta vältetään tartunnan vaarasta johtuvat vähävaraisimmille suunnatun tuen toimitushäiriöt, on aiheellista säätää erityistoimenpiteistä, joilla vähennetään viranomaisiin kohdistuvaa hallinnollista rasitetta ja annetaan joustovaraa tiettyjen oikeudellisten vaatimusten noudattamiseen erityisesti seurannan sekä valvonnan ja tarkastusten osalta.

([1]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 17. huhtikuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 22. huhtikuuta 2020.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 223/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastosta (EUVL L 72, 12.3.2014, s. 1).

(8) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli sitä, että rahaston tehokas täytäntöönpano voidaan taata covid-19:n esiintymisen aikana, vaan se voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

(9) Koska tuen tarve on kiireellinen, tämän asetuksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

(10) Koska ehdotetut toimenpiteet ovat covid-19:n puhkeamisen, siihen liittyvän kansanterveyskriisin ja sen sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten aiheuttamien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi kiireellisiä, olisi poikettava Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetyn, kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa tehdyssä pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitetusta kahdeksan viikon määräajasta.

(11) Asetus (EU) N:o 223/2014 olisi sen vuoksi muutettava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

*1 artikla*

Muutetaan asetus (EU) N:o 223/2014 seuraavasti:

1) Korvataan 9 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”4. Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa ei sovelleta, kun muutetaan toimintaohjelman osia, jotka kuuluvat liitteessä I määritettyjen toimenpideohjelman mallien 3.5 ja 3.6 alakohdan ja 4 kohdan soveltamisalaan tai kun muutetaan 7 artiklan 2 kohdan a–e ja g alakohdassa tarkoitettuja osia, jos niitä muutetaan covid-19:n puhkeamisen johdosta toteutettujen toimenpiteiden johdosta.”

2) Lisätään 13 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, vuotta 2019 koskevan vuotuisen täytäntöönpanokertomuksen toimittamisen määräaika on 30 päivä syyskuuta 2020.”

3) Lisätään 20 artiklaan kohta seuraavasti:

”1 a. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltion pyynnöstä maksatushakemuksessa ilmoitettuihin julkisiin menoihin voidaan soveltaa 100 prosentin osarahoitusosuutta 1 päivänä heinäkuuta 2020 alkavan ja 30 päivänä kesäkuuta 2021 päättyvän tilivuoden aikana.

Osarahoitusosuuden muuttamista koskevat pyynnöt on toimitettava 9 artiklassa esitetyn toimenpideohjelmien muutosmenettelyn mukaisesti, ja niihin on liitettävä tarkistettu ohjelma. 100 prosentin osarahoitusosuutta sovelletaan ainoastaan, jos komissio hyväksyy asianomaisen ohjelmamuutoksen viimeistään ennen välimaksua koskevan lopullisen maksupyynnön jättämistä 45 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Ennen 1 päivänä heinäkuuta 2021 alkavaa tilivuotta koskevan ensimmäisen maksatushakemuksen jättämistä jäsenvaltioiden on toimitettava liitteessä I määritettyjen toimenpideohjelman mallien 5.1 alakohdassa tarkoitettu taulukko, jossa vahvistetaan 30 päivänä kesäkuuta 2020 päättyvää tilivuotta koskeva osarahoitusosuus.”

4) Lisätään 22 artiklan 4 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, sellaisten toimien menot, joilla parannetaan kriisinhallintavalmiuksia covid-19:n puhkeamisen johdosta, ovat tukikelpoisia 1 päivästä helmikuuta 2020.”

5) Lisätään 23 artiklaan kohta seuraavasti:

”4 a. Elintarvikkeet ja/tai perushyödykkeet voidaan antaa vähävaraisimmille suoraan tai välillisesti, kuten sähköisessä tai muussa muodossa olevilla arvoseteleillä tai korteilla, edellyttäen, että tällaiset arvosetelit, kortit tai muut välineet voidaan vaihtaa ainoastaan elintarvikkeisiin ja/tai perushyödykkeisiin.”

6) Muutetaan 26 artiklan 2 kohta seuraavasti:

a) korvataan a alakohta seuraavasti:

"a) elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden ostoista aiheutuvat kustannukset sekä kumppaniorganisaatioille tarkoitettujen henkilösuojainten ja suojatarvikkeiden ostoista aiheutuvat kustannukset;"

b) korvataan c alakohta seuraavasti:

"c) kumppaniorganisaatioille aiheutuvat hallinto-, valmistelu-, kuljetus- ja varastointikustannukset 5 prosentin kiinteänä osuutena a alakohdassa tarkoitetuista kustannuksista; tai 5 prosenttia asetuksen (EU) N:o 1308/2013 16 artiklan mukaisesti poistettujen elintarvikkeiden arvosta;"

7) Lisätään artiklat seuraavasti:

*"26 a artikla*

**Toimenpideohjelmasta I tuettujen toimien menojen tukikelpoisuus sinä aikana, kun ne oli keskeytetty covid-19:n puhkeamisen johdosta**

Elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden toimittamisessa covid-19:n puhkeamisen johdosta esiintyneet viivästymiset eivät johda ostajalle tai kumppaniorganisaatioille aiheutuneiden 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten kustannusten vähentämiseen. Tällaiset kustannukset voidaan ilmoittaa kokonaisuudessaan komissiolle 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti ennen elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden toimittamista vähävaraisimmille edellyttäen, että toimituksia jatketaan covid-19:n puhkeamiseen liittyvän kriisin päätyttyä.

Jos elintarvikkeita pilaantuu, koska toimitukset keskeytetään covid-19:n puhkeamisen johdosta, 26 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja kustannuksia ei vähennetä.

*26 b artikla*

**Toimenpideohjelmasta II tuettujen toimien ja teknisen tuen menojen tukikelpoisuus sinä aikana, kun ne oli keskeytetty covid-19:n puhkeamisen johdosta**

1. Jos toimien täytäntöönpano on keskeytetty covid-19:n puhkeamisen johdosta, jäsenvaltio voi pitää keskeytyksen aikana aiheutuneita menoja tukikelpoisina, vaikka palveluja ei tarjottaisi, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) toimen täytäntöönpano keskeytetään 31 päivän tammikuuta 2020 jälkeen;

b) toimen keskeyttäminen johtuu covid-19:n puhkeamisesta;

c) menot ovat aiheutuneet ja ne on maksettu;

d) meno on tuensaajalle todellinen kustannus, jota ei voida periä takaisin tai josta ei voi saada korvausta; sellaisen takaisinperinnän ja korvauksen osalta, joita ei suorita jäsenvaltio, jäsenvaltio voi katsoa, että tämä edellytys täyttyy edunsaajan oman ilmoituksen perusteella; takaisinperintä ja korvaus vähennetään menoista;

e) menot rajoittuvat toimen keskeytyksen kestoon.

2. Sellaisten toimien osalta, joiden menot korvataan tuensaajalle yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen perusteella, ja jos perustana olevien toimien täytäntöönpano keskeytetään covid-19:n puhkeamisen johdosta, asianomainen jäsenvaltio voi maksaa tuensaajalle korvauksen keskeyttämiskaudelle suunniteltujen tuotosten perusteella, vaikka toimia ei toteuteta, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) toimien täytäntöönpano keskeytetään 31 päivän tammikuuta 2020 jälkeen;

b) toimien keskeyttäminen johtuu covid-19:n puhkeamisesta;

c) yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot vastaavat tuensaajalle aiheutunutta todellista kustannusta, joka tuensaajan on osoitettava ja jota ei voida periä takaisin tai josta ei voi saada korvausta; sellaisen takaisinperinnän ja korvausten osalta, joita ei suorita jäsenvaltio, jäsenvaltio voi katsoa, että tämä edellytys täyttyy edunsaajan oman ilmoituksen perusteella; takaisinperintä ja korvaus vähennetään määrästä, joka vastaa yksinkertaistettua kustannusvaihtoehtoa;

d) tuensaajalle maksettavat korvaukset rajoittuvat toimien keskeytyksen kestoon.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta jäsenvaltio voi myös maksaa tuensaajalle korvauksen 25 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen kustannusten perusteella edellyttäen, että tämän artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

Jos jäsenvaltio maksaa tuensaajalle korvauksia sekä ensimmäisen että toisen alakohdan perusteella, sen on varmistettava, että samat menot korvataan vain kerran.

*26 c artikla*

**Toimenpideohjelmasta II tuettujen toimien ja teknisen tuen menojen tukikelpoisuus silloin, kun niitä ei toteuteta kokonaisuudessaan covid-19:n puhkeamisen johdosta**

1. Jäsenvaltio voi pitää sellaisten toimien, joita ei toteuteta kokonaisuudessaan covid-19:n puhkeamisen johdosta, menoja tukikelpoisina, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) toimen täytäntöönpano lopetetaan 31 päivän tammikuuta 2020 jälkeen;

b) toimen täytäntöönpanon lopettaminen johtuu covid-19:n puhkeamisesta;

c) menot ovat aiheutuneet tuensaajalle ennen toimen täytäntöönpanon lopettamista ja ne on maksettu.

2. Sellaisten toimien osalta, joista tuensaajalle maksetaan korvaus yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen perusteella, jäsenvaltio voi pitää sellaisten toimien, joita ei toteuteta kokonaisuudessaan covid-19:n puhkeamisen johdosta, menoja tukikelpoisina, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) toimen täytäntöönpano lopetetaan 31 päivän tammikuuta 2020 jälkeen;

b) toimen täytäntöönpanon lopettaminen johtuu covid-19:n puhkeamisesta;

c) yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen kattamat toimet on toteutettu ainakin osittain ennen toimen täytäntöönpanon lopettamista.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta jäsenvaltio voi myös maksaa tuensaajalle korvauksen 25 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen kustannusten perusteella edellyttäen, että tämän artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

Jos jäsenvaltio maksaa tuensaajalle korvauksia sekä ensimmäisen että toisen alakohdan perusteella, sen on varmistettava, että samat menot korvataan vain kerran.”

8) Lisätään 30 artiklaan kohta seuraavasti:

”1 a. Mahdollisten riskien analyysin perusteella jäsenvaltio voi soveltaa elintarvikkeiden ja/tai aineellisen avun jakamiseen vähävaraisimmille kevyempiä valvonta- ja tarkastusketjuja koskevia vaatimuksia covid-19:n esiintymisen aikana.”

*2 artikla*

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 23 päivänä huhtikuuta 2020.

| *Euroopan parlamentin puolesta* | *Neuvoston puolesta* |
|---|---|
| *Puhemies* | *Puheenjohtaja* |
| D.M. SASSOLI | G. GRLIĆ RADMAN |